

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

покращення міждержавного та внутрішньодержавного співробітництва з даного питання, яке б здійснювалось з дотриманням усіх основних принципів, основними серед яких є верховенство права, дотримання конституційних прав та свобод людини на доступ до інформації та ін.

Таким чином, питання кіберзлочинності зростає з року в рік, оскільки технології не стоять на місці, що потребує перегляду та постійного моніторингу нових загроз у кіберпросторі. Шляхом інформаційної обізнаності громадян можна буде зменшити прояв таких кібератак та знищити їх на початковому рівні, а налагоджена система організації органів, які забезпечують кібербезпеку, надасть змогу вдосконалити механізм з виявлення, запобігання та припинення кіберзлочинності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Стратегія забезпечення кібернетичної безпеки України (Проект). URL: www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk.../kiberstrateg.pdf.
2. Куцаєв В. В., Живило Є. О., Срібний С. П., Черниш Ю. О. Розширення термінології сучасного кіберпростору. URL: mino.esrae.ru/pdf/2014/3Sm/1387.doc.
3. Шеломенцев В. П. Сутність організаційного забезпечення системи кібернетичної безпеки України та напрями його удосконалення. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. № 2. С. 299–309.

ТЕНДЕНЦІЇ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Сич К. І.

*Студентка IV курсу ННІ права
Сумського державного університету
Науковий керівник: Думчиков М. О.
к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

Навколишнє середовище неповнолітніх криміналізується, серед іншого, посиленням проникнення жорстокості як суспільно небезпечного явища. Зараз жорстокість проникає у сім'ю, життя, освіту, культуру, свідомість, закріпившись у традиціях та звичаях, трансформуючи систему особистих та соціальних потреб та інтересів. Жорстокість - один з найважливіших показників морального здоров'я та статусу неповнолітніх. Кількість злочинів із насильницькою мотивацією, коли насильство пов'язане з насильством, садизмом, порочною агресією, цинізмом, зловживанням людьми, щороку збільшується. Зростає і тяжкість насильницьких злочинів неповнолітніх, включаючи злочини проти

особи.

Правопорушення серед неповнолітніх є важливою сферою кримінологічних досліджень. Це не випадково, оскільки майже кожен десятий зареєстрований злочин вчиняється неповнолітніми. Крім того, переважна більшість злочинців, які повторюють злочинів, та членів організованої злочинності починають свою кар'єру. Тому правопорушення серед неповнолітніх є своєрідним резервом злочину серед дорослих, рецидивізму та організованої злочинності.

Перш за все, варто зазначити, що криміналісти неповнолітніх злочинців традиційно називають високими затримками. Деякі криміналісти вважають, що його фактичний рівень у 2,5–4 рази вищий, ніж офіційно повідомляють правоохоронні органи. Висока латентність пояснюється низкою причин, найважливішою з яких є загальна недооцінка громадськості та правоохоронної системи суспільної небезпеки правопорушень підлітків.

Значні зміни відбулися в середовищі злочинності неповнолітніх. Статус злочинності серед неповнолітніх викликає занепокоєння і потребує пошуку нових засобів запобігання цьому, вжиття додаткових заходів з боку державних органів та громадськості, які сприяли б поступовому зменшенню злочинних проявів у середовищі неповнолітніх. Рівень криміналізації в підлітковому середовищі досить високий. У структурі неповнолітніх крадіжок кількість тяжких та особливо тяжких злочинів зросла [1, с.16].

Останніми роками відбулися значні якісні зміни в структурі злочинності серед неповнолітніх. Насамперед, за даними кримінологічних досліджень, частка злочинів, які віднесені до тяжких та особливо тяжких, зросла відповідно до сучасної кваліфікації. Серед злочинів неповнолітніх дві третини – крадіжки, серед них одна в чотирьох квартирах, п'ять на складах, базах, магазинах та інших торгових точках. Майже кожен десятий злочин – це пограбування, близько 5% – хуліганство, 3% – незаконне володіння автотранспортом.

Частка неповнолітніх, притягнутих до кримінальної відповідальності за злочини, пов'язані з наркотиками, швидко зростала, в тому числі здебільшого без мети наркоторгівлі. Про підвищену активність неповнолітніх у вчиненні певних видів злочинів свідчить збільшення цих видів частки осіб цього віку серед усіх вікових категорій, які їх вчинили [2, с. 472].

В Україні є яскраво виражені регіональні відмінності щодо неповнолітніх. Аналіз географії цього виду злочину дає підстави стверджувати, що більша злочинна активність неповнолітніх характеризується східними регіонами України. Це не випадково, оскільки для цих регіонів характерна значна перевага населення перед західною, вища урбанізація та висока щільність населення.

За своєю природою правопорушення неповнолітніх має корисливу, егоїстичну, насильницьку та насильницьку спрямованість. При цьому майже половина злочинів, вчинених неповнолітніми, належать до категорії тяжких та особливо тяжких. Все більше підлітків чинять злочини, які здебільшого вчинялися дорослими злочинцями – самовбивство, розбій, насильницький пограбування, вимагання, тяжкі тілесні ушкодження, бандитизм. Сьогодні кожен підліток або за їх участі вчиняє кожен десятий злочинний акт насильства та кожен дев'ятий розбій, поєднаний із вбивством жертви.

Найпоширенішим злочином неповнолітніх є крадіжки. У цьому випадку крадіжки, вчинені підлітками, неоднорідними за своїм способом, місцем, предметами посягань, їх цінністю, заподіяними збитками (крадіжки предметів із чорних та кольорових металів, так звані квартирні крадіжки, крадіжки з кіосків, у натовпі та транспортні засоби).

Сьогодні міська злочинність серед неповнолітніх є відображенням правопорушень серед неповнолітніх, оскільки молодші намагаються повторити поведінкові стереотипи старших людей, а злочин старших поповнюється вчорашніми підлітками. Тому не випадково злочинними групами часто є підлітки та молодь. Бувають випадки, коли організаторську функцію у злочинній групі (навіть в організованій) виконують неповнолітні.

Зростанню криміногенної діяльності неповнолітніх у великому місті сприяють процеси жорсткості звичаїв у суспільстві, в тому числі в молодіжному середовищі, в якому кожен намагається знайти «місце під сонцем», посилення тенденцій правового нігілізму та приниження закон, формування ставлення до вирішення життєвих проблем. Відсутність ефективної системи правової освіти та захисту, недостатня ефективність превентивної роботи правоохоронних органів тощо.

Негативні тенденції щодо злочинності серед неповнолітніх у найближчі роки також супроводжуватимуться подальшими негативними демографічними процесами: депопуляція (особливо у східних та південних регіонах); зменшення кількості зареєстрованих шлюбів на тлі розлучення; зниження народжуваності; збільшення кількості людей, які виховуються в неповних сім'ях. Ці проблеми можуть бути особливо гострими у східних, центральних та південних регіонах, оскільки вони мають найгостріші проблеми депопуляції населення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Судова практика у справах про злочини неповнолітніх і втягнення їх у злочинну діяльність. *Вісник Верховного Суду України*. 2003. № 4. 41 с.
2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3-х кн. Кн. 2.

ОКРЕМІ СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ КОНТРАБАНДИ ТОВАРІВ КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Саніч А. Д.

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Бондаренко О. С.

к. ю. н., старший викладач кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Вирішення проблеми контрабанди є одним з першочергових завдань держави, адже як суспільно-небезпечне явище воно несе загрозу економічним інтересам держави та національній безпеці в цілому.

Контрабанда, згідно з Митним та Кримінальним кодексами України, – це переміщення через митний кордон України, поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї або боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї або бойових припасів до неї), частин вогнепальної нарізної зброї, а також спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації [1, 2].

Аналізуючи стан боротьби з контрабандою в нашій країні можна побачити те, що, незважаючи на комплекс здійснених органами виконавчої влади заходів, вона продовжує набувати нового ступеню організованості та поширює свої злочинні зв'язки.

Головними чинниками сприятливих умов для контрабанди, по-перше, є недостатній контроль за проходження кордонів митними робітниками та військовослужбовцями Державної прикордонної служби, а також недостатня протидія переміщенню та переховуванню контрабандних товарів. По-друге, суперечливе та недосконале законодавче регулювання контрабандною діяльністю та високий рівень безробіття, особливо серед мешканців прикордонних районів. По третє, високий рівень корупції серед контролюючих та правоохоронних органів.

На сьогоднішній день за перевезення товарів через кордон у більшості випадків настає лише адміністративна відповідальність. Аналізуючи статті Митного кодексу України можна побачити, що за переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, поза митним контролем або переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через